

MARIBORSKI

VEČERNIK

Cena 1 Din

Uredništvo in uprava: Maribor, Gosposka ul. 11 / Telefon uredništva 2440, uprave 2450
Izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 16. uri / Velja mesečno prejemnik
v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom 12 Din / Oglasi po ceniku / Oglase
sprejema tudi oglasni oddelek „Jutra“ v Ljubljani / Poštni čekovni račun št. 11.409

„JUTRA“

Ženeva in manjšine

Društvo narodov, ki je bilo še pred letom dni že skoraj v agoniji, si je lani na jesen nepričakovano opomoglo, zlasti še s prostopom sovjetske Rusije, in rešilo nekaj sporov, ki so resno ogrozili evropski mir. Sicer ta rešitev ni bila taka, kakršna bi morala biti, ker je zvedela v kompromise, od katerih je bil volk sit in koza cela; kljub temu pomeni nedvomno napredek napram prejšnji nemoči in vsaj neki vidni uspeh. Vendar so še vedno nešteta vprašanja, katerih se Društvo narodov ogiblje kot vrag križa, ker si ne upa res odločno nastopiti proti nekaterim vesilam, zlasti ne proti Italiji. Med ta vprašanja moramo šteti najprej abesinsko-italijanski spor, ki je bil zaradi italijanske upornosti odložen na pravkar zaključenem zasedanju sveta na prihodnje zasedanje, potem pa pritožbe raznih narodnih manjšin.

Reševanje manjšinskih vprašanj je sploh pokazalo od vsega začetka do danes največjo slabost Društva narodov. Svet si je upal podrobneje razpravljati samo v manjšinskih zadevah, ki niso tikale velikih sil, ali pa po teh posebej favoriziranih srednjih in manjših držav. Na zadnjem zasedanju bi se bile morale pred svetom Društva narodov obravnavati tri pritožbe narodnih manjšin, v resnici pa sta se obravnavali samo dve: pritožba Nemcev Gornje Šlezije proti Poljski in pritožba albanskih Grkov proti Albaniji. Tretja, pritožba koroških Slovencev proti Avstriji, se je odgodila. Prva pritožba, ki se je nanašala pretežno na zahteve pruskega princa Plessa, je bila iz obzirnosti do italik nezadovoljne Poljske odklonjena z motivacijo, da pogodbe vprašanih, katerih se je pritožba tikala, ne urejujejo in jih torej Poljska lahko rešuje kakor se ji zdi pravilno in potrebno. Druga, pritožba albanskih Grkov, je pa bila na pritisk Italije, ki je stala za Albanijo, spet odpravljena na kratko. Grki so se namreč pritožili, da je Albanija s podzavljanim šol zaprla grške manjšinske šole, svet Društva narodov je pa »razsodil«, da je Albanija imela pravico šole podzavljati in »bo gotovo tudi v podzavljanih šolah izpolnjevala svoje obveznosti do narodnih manjšin.« In da bo to »prepričanje« sveta še večje, je izjavil delegat Albanije, »da se to samo ob sebi razume.« Ako bi bil tožnik namesto Grkov Italijani, bi svet Društva narodov nedvomno dobil docela drugačno »prepričanje«.

Še slabše ko Nemcem v Šleziji in Grkom v Albaniji se je pa godilo Slovincem v Avstriji. Za pritožbo, ki jo je dne 28. septembra lani vložil pri Društvu narodov in v imenu koroških Slovencev bivši koroški deželni poštanec dr. Petek, so ni zavzela delegacija prav nobene države, tudi Jugoslavija ne, dasi bi bila to njena sveta dolžnost, za toženo Avstrijo se je pa proti pritožbi zavzela — Italija! Italijanski delegaciji se je na prošnjo Avstrije posrečilo doseči: »...da manjšinski odbor Zveze narodov še ni proučil vsega gradiva« in zato tudi ni mogel imenovati poročevalca že za sedanje zasedanje sveta. Na vrsto pride koroška slovenska pritožba tako šele na prihodnjem zasedanju, ako se bo med tem »gradivo že proučilo«, in morda ne bo za vse večne čase kje obličalo? Tisti svet Društva narodov, ki ga tako skrbi »neodvisnost« Avstrije, kulture v Avstriji, razen režima in njegovih priganjačev, n'hoče niti ne mara, za pritožbo preko 100.000 koroških Slovencev

Vlada pristašev kralja Borisa

Prejšnja vlada je hotela zmanjšati prerogative krone — Prehod k novi demokraciji — V zunanji politiki se ne bo nič spremenilo

SOFIJA, 24. januarja. Odstop vlade Kimona Georgijeva za poučene ni bil nobeno presenečenje. Že prej se je često govorilo o rekonstrukciji vlade in nesoglasjih v kabinetu. Z največjim zanimanjem se je zlasti spremljalo pripravljane reforme državne ustave, ker je bila javna tajnost, da se bodo po tej novi ustavi znatno zmanjšale kraljeve prerogative in se bo skoraj vsa oblast izročila državnemu svetu. Sedanja vlada generala Zlateva je zato sestavljena izključno iz pristašev kralja Borisa in se zaradi tega trdi, da ima, dasi je diktatorska, vendarle mnogo več pristašev med bolgarskim ljudstvom kakor prejšnja.

Dasi je težko ugotoviti neresnico, vendar se v Sofiji trdovratno zatrjuje, da so mnoge politične osebnosti postavljene pod policijsko nadzorstvo, druge pa celo zaprte. Kar tiče razpoloženja v jav-

nosti, je pa treba zlasti naglasiti ugodno komentiranje zatrjevanja, da bo sedanja vlada samo začasna in je kralj Boris trdno sklenil diktaturo čimprej likvidirati ter vrniti Bolgariji normalni demokratični režim, ker se je tekom zadnjih mesecev prepričal, da diktatura v Bolgariji nima pristašev in je položaj monarhije ob demokratskem režimu stalnejši in trdnjši kakor ob diktaturi.

Glede zunanje politike se zatrjuje, da se ne bo spremenila. To dokazuje že dejstvo, da je prejšnji zunanji minister Batolov tudi v tej vladi ostal vodja bolgarske zunanje politike. Tako general Zlatev, kakor tudi Batolov sta izrecno naglasila, da se bodo odnošaji z Jugoslavijo še bolj poglobili. Sprememba vlade zaradi tega na dosedanje vedno boljše se razmere ne bo vplivala. Vendar pa izgleda, da bo Bolgarija že zaradi

svojega položaja morala voditi na vse strani svoje okolice prijateljsko in pomirjevalno politiko in zaradi tega ne bo angažirala niti na eno niti na drugo stran bolj kakor je potrebno.

Veliko je tudi vprašanje, kako bo rešila spor z Društvom narodov zaradi transfera. Zatrjuje se, da bo vlada v tem oziru zahtevala obnovo postopanja ob izjavi, da se bo novim rezultatom brezpogojno vklonila. Nova vlada je bila včeraj v kraljevem dvoru zaprisežena in je takoj nato tudi že prevzela svoje agende.

PARIZ, 24. januarja. »Temps« objavlja uvodnik o spremembi vlade v Bolgariji in pravi, da pomeni kabinet generala Zlateva novo utrditev avtoritete države in krone. V tej zvezi opozarja tudi na velik pomen sodelovanja Bolgarije pri osnovanju mirovnega sistema na jugovzhodu Evrope.

Vstaja Grkov proti Italijanom

OBSEDNO STANJE IN KRVAVI BOJI NA VSEH OTOKIH ITALIJANSKEGA DODEKANEZA.

ATENE, 24. januarja. Zaradi nasilij Italijanov nad grškim prebivalstvom otokov Dodekaneza je nastala na otoku Kalinosu krvava vstaja, ki se je razširila tudi na vse ostale otoke, ki pripadajo Italiji. Vse posadke italijanske vojske na Dodekanezu so stopile v akcijo, pridružile pa so se jim tudi v ladje, dočim se v notranjosti uporabljajo celo letala. V nekaterih vaseh so se razvili krvavi boji, Grško prebivalstvo se je ponekod

z orožjem v roki umaknilo v gore, od koder napada Italijane. Ves promet z Dodekanezom je za vse trgovske in zasebne ladje ustavljen. Grški listi poročajo, da z otoki sploh ni mogoče dobiti nobene zveze. Podrobnosti so se izvedele le po beguncih, ki se jim je posrečilo ubežati v Grčijo. V Atenah in po vsej Grčiji je nastalo zaradi postopanja Italijanov z Grki na Dodekanezu silno razburjenje.

Priprave za sestanek v Londonu

ZBLIŽEVANJE MED FRANCIJO IN ANGLIJO. — ANGLEŠKI PREDLOG IN FRANCOŠKI POGOJI.

PARIZ, 24. januarja. V vladi se temeljito pripravljajo za Lavalovo in Flandinovo potovanje v London. Iz dolge konference Lavala z generalisimom Gamelinom se da sklepati, da se bodo v Londonu razpravljala poleg političnih tudi vojaška vprašanja. Zatrjuje se, da obstoja med stališčem Anglije in Francije glede nemške oborožitve večja soglasnost kakor kdaj prej. Prav tako menijo v Parizu, da bo Anglija ustregla Franciji tudi v vprašanju njene varnosti. Angleška vlada bo baje predložila Franciji, naj bi blišči zavezniški versaillesko mirovno pogodbo izjavili pred Društvom narodov, da so nekatere klavzule mirovne pogodbe izgubile svojo važnost, toda pod pogojem, da se zainteresirane signatarne sile obrnejo na Društvo narodov s predlogom, da se veljavnost teh klavzul ukine. To pa se more zgoditi le v

korist onim, ki so včlanjeni v Društvo narodov. Francija je baje pripravljena to formulo sprejeti, zahteva pa garancije Anglije, sporazum o organizaciji francoske vojske v bodočnosti in pristaneke francoskih zaveznikov.

Druga zmaga Čehoslovakov na Pokljuki

BLLED, 24. januarja. Pri današnjem 18kilometerskem teku so zopet zasedli Čehoslovaki vsa prva mesta. Zmagal je Musil v času 1 ure in 1 minute pred Novakom (1:01.56) in Bartonom (1:01.57). Prvi Jugoslovan je bil Smolej, ki je dosegel s časom 1:03.36 sedmo mesto.

Avstrijsko potovanje v London

LONDON, 24. januarja. Avstrijski kancelar Schuschnigg in avstrijski zunanji minister Berger-Waldenez prideta oko-

Avstriji prištevajo in se bodo prištevali vedno, kljub »mednarodni garanciji neodvisnosti«. Ta problem obstoja in se mora prej ali slej rešiti, kajti sicer bodo vse pogodbe in vsi pakti, ki se snujejo s takimi napori, naposled le — kosj papirja. In če so avstrijski Nemci potrebni posebne »mednarodne zaščite« pred rajhovskimi Nemci, potem so je še bolj potrebni koroški Slovenci pred avstrijskimi Nemci!

li 20. februarja v London, kjer bosta razpravljala z angleškimi državniki o vseh vprašanjih, ki zanimajo obe državi. Avstrijci bodo v Londonu skušali dobiti obvezo Anglije glede zagotovitve avstrijske neodvisnosti, ker se boje nove akcije Nemčije po zmagoslavju plebiscita v Poonaaru. Angleški listi pa zatrjujejo, da Anglija materialnih obveznosti tudi glede Avstrije ne bo prevzela.

PARIZ, 24. januarja. »Petit Journal« razpravlja o potovanju dr. Schuschnigga in zunanjega ministra Berger-Waldenezga v London in se dotika tudi vprašanja restavracije Habsburžanov. List pravi, da se to vprašanje v Londonu ne bo obravnavalo. Angleži se drže strogo dogovora, po katerem je vrnitev Habsburžanov na Madžarsko prepovedana. Dasi pa za Avstrijo to ni določeno, v Angliji vendarle vejo, da bi vsaka zadevna akcija onemogočila sporazum v Podonavju.

PREORIENTACIJA POLJSKE?

VARŠAVA, 24. januarja. Tu se zatrjuje, da bo sedanji poljski poslanik v Parizu Chlapowski kmalu zamenjan z generalom Goreckim, znanim pristašem francoske orientacije. Iz tega se sklepa, da se bo dosedanja napetost med Poljsko in Francijo odstranila in bo Poljska pristopila k srednjeevropskemu paktu in nazadnje celo k vzhodnemu paktu. V zvezi s tem bi se likvidiral tudi spor med Poljsko in Češkoslovaško.

KITAJSKA BO PROTESTIRALA.

SANGHAI, 24. januarja. Kitajska vlada bo zaradi definitivne pogodbe med Japonsko, Mandžurijo in Rusijo o prodaji vzhodne kitajske železnice protestirala in izjavila, da te prodaje oziroma nakupa ne prizna. Protest bo motivirala s tem, da je tudi Kitajska solastnica železnice.

MRIZ IN SNEG V AFRIKI.

TUNIS, 24. januarja. V Tunisu je nastala ostra zima, kakršne tu skoraj ne poznajo. Domačini, ki imajo slabe kočice, silno trpe od mraza. Na gorah je zapadlo 35 cm snega.

SMRT IZUMITELJA.

LONDON, 24. januarja. Iz New-Yorka poročajo, da je v Bloomsburgu v Pensilvaniji umrl industrijec Pavel Wird, izumitelj nalivnega peresa. Star je bil 85 let.

Dnevne vesti

Bilanca naših javnih del

NOVE BANOVINSKE IN OBČINSKE CESTE NA PODROČJU MARIBORSKEGA CESTNEGA ODBORA

Naloga mariborskega okrajnega cestnega odbora je vzdrževati 30 banovinskih cest v dolžini 330 km, 13 železniških dovoznih cest in 23 subvencioniranih cest v dolžini 30 km. Vkljub znatno zmanjšanim sredstvom je odbor vzdrževal vse omenjene ceste na višini, ki ustreza potrebam modernega prometa. Mimo tega pa je izvršil v preteklih 4 letih večje število novih gradenj na banovinskih in občinskih cestah, v glavnem z lastnimi sredstvi, prispevki banovinskega proračuna, z finančnim kreditom za zasilna javna dela, s sredstvi iz banovinskega bednostnega fonda in iz banovinskega in državnega fonda za javna dela.

Leta 1931. je pričel graditi Pohorsko cesto Reka—Sv. Arah. Do danes je zgrajenih 5 km ceste, nadaljnja dva kilometra pa samo v spodnjem ustroju. Cesta bo dolga 14 km. Na banovinski cesti Ptuj—Rače—Fram je predlani preložil nevaren ovinek v Framu, zgradil pa je trideset kilometra ceste iz Frama proti Planici. No vo zvezo med Konjicami preko Oplotnice s Slovensko Bistrico pa bo tvorila banovinska cesta, ki jo je odbor pričel graditi pred dvema letoma. Zaradi potrebe modernega prometa pa je razširil in po-

pravil banovinsko cesto Slov. Bistrica—Sv. Martin, po kateri se lahko vrši tudi avtomobilski promet prav do Počitniškega doma kraljice Marije na Pohorju. Tudi je odbor preložil banovinsko cesto pri Radehovi. K gradbenim stroškom banovinske ceste Sv. Benedikt—Lamonoše pa je okrajni cestni odbor prispeval 450 tisoč Din.

Mimo omenjenih del moramo omeniti tudi še številne objekte in manjše preureditve, ki jih je izvršil okrajni cestni odbor, ker so bili prejšnji objekti za avtomobilski promet prešibki. Zgradil in popravil pa je okrajni cestni odbor občinsko cesto Ruše—Sv. Arah, nadalje cesto Sv. Martin—Počitniška kolonija, občinsko cesto Levič—Žabljek, občinsko cesto Sv. Peter—Ložane, občinsko cesto Ruperče—Hum, kakor tudi ceste Hrastovec—Sv. Rupert, Bresternica—Sv. Križ in občinsko cesto Sv. Ožbald—Kapla. Stroški za navedena dela so znašali skupno približno 5 milijonov dinarjev. Z navedenimi gradnjami in preureditvami ni bilo torej samo pomagano zahtevam interesiranih krajev, marveč se je v znatni meri lajšala tudi brezposelnost.

Lanski konsum elektrike

Lep razvoj elektrifikacije v mestu in okolici.

Odkar so zgradili elektrarno na Fali, je bil Maribor med prvimi deležen te dobrote, ki se je s pridom poslužuje vsak posameznik, zlasti pa naša industrija. Prav zaradi električne energije je dobil Maribor vse pogoje za razvoj industrije. Elektrifikacija je v zadnjih letih zelo napredovala in je bil lep razvoj dosežen zlasti lani, ko se je elektriško omrežje razširilo na okolico. Elektrificirani so bili lani okoliški kraji Studenci, Nova vas, Račvanje, Razvanje, Tezno, Pobrežje, Pivola, Košaki, Krčevina, Kamnica, Bresternica in del Št. Petra in Rošnaha.

Lani je znašal konsum elektrike, ki ga vodi v evidenci Mestno elektriško podjetje, 17 milijonov 800.000 kw ur in je napram predlanskemu narasel za približno 30 odstotkov, to je za 4 milijone 100 tisoč kw ur. V naši banovini je Maribor glede konzuma elektrike na prvem mestu, v vsej državi pa glede električnega toka iz mestnih elektrarn na petem mestu. Na novo je bilo lani priključenih nad 700 odjemalcev in je štel Maribor ob zaključku lanskega poslovnega leta 11.112 odjemalcev. Mimo tega pa je bilo na novo priključenih 3.640 žarnic in 626 električnih motorjev s 1.790 konjskimi silami. Obratovati pa so lani pričele tudi nove transformatorske postaje pri novem mestnem vodovodu na Betnavi, pri Thomovi tvornici na Pobrežju, pri Rosnerjevi tovarni na Meljski cesti in pri novi tovarni v Motherjevi ulici.

Lep razvoj elektrifikacije je razviden, če primerjamo današnje stanje z onim pred 10 leti. Leta 1924. je znašal konsum elektrike v Mariboru, ki je imel 3.340 odjemalcev nad 4 in pol milijona kw ur. Do lanskega leta pa je število naraslo na 11.112. Število žarnic je naraslo od 10.700 na 72.710. Leta 1924. smo imeli v Mariboru 72 cestnih svetilk, danes pa razsvetljuje mariborske ulice 860 močnih žarnic. V letošnjem letu pa bodo na novo elektrificirani nekateri okoliški kraji. Spopolnila pa se bo tudi javna razsvetljava v mestu.

Da oživite kri, pijte nekaj dni zapored zjutraj čašo naravne »Franz Josefove« grenčice.

Novo rodbinsko ime. Banska uprava je dovolila Jožetu Topolčniku, pristojnemu v Šmartno na Pohorju, spremembo rodbinskega imena Topolčnik v Tepej.

Iz sodniške in sodno pisarniške službe. Z okrajnega sodišča v Prevaljah je premeščena na okrajno sodišče v Litijo sodnik Janko Karlovšek. K okrajnemu sodišču v Kranjski gori je premeščena uradniška pripravnica Iva Železnikova iz Ptujja. Z okrajnega sodišča v Kranjski gori pa je premeščena k okrajnemu sodišču v Ptujju pisarniška uradnica Angela Obratova.

Lepa gesta. Mariborski rotary-klub je ob priliki smrti svojega člana g. Ničifora Piljakoviča naklonil siromakom pravoslavne cerkvene občine v Mariboru znesek 500 Din.

Izpitji za zidarske, tesarske, kamnoseške in vodnjakarske mojstre pri Zbornici za TOI v Ljubljani, ki bi se morali vršiti v mesecu januarju t. l., se bodo vršili, kakor sledi: pismeni del izpitov v dneh 18. in 19. februarja t. l. Kandidati pa 13. februarja, oziroma na dan, ki ga bo komisija naznanila kandidatom. Izpit o obči izobrazbi in znanju se bo vršil v dneh 18. in 19. februarja t. l. Kandidati bodo o točnem datumu izpitov in o pripustitvi k izpitu obveščeni še s posebno odločbo.

Pekovski mojstri so zborovali. Včeraj popoldne je imelo mariborsko Združenje pekovskih mojstrov redni letni občni zbor. Iz poročil posameznih funkcionarjev je bilo razvidno, da so se pekovski mojstri hudo borili za svoje interese in da jim je delala precej preglavice odprava nočnega dela v pekarnah. Tudi je združenje posvečalo veliko pozornost cenam kvasa ter si prizadevalo, da bi ga dobivali mojstri po znižani ceni.

Zahteve naših učiteljev in železničarjev. Te dni je sprejel naš finančni minister predstavnike učiteljske stanovske organizacije, ki so ga točno informirali o vseh svojih stanovskih zadevah. V posebni resoluciji, ki so mu jo predložili, so zahtevali ukinitve odredbe § 30. finančnega zakona ter zopetno uveljavljanje § 29 in 84. zakona o osnovnih šolah, po katerih so imeli učitelji in učiteljice pravico do stanarine. Pri prometnem ministru so bili sprejeti te dni tudi predstavniki centralne uprave Združenja jugoslovanskih nacionalnih železničarjev in brodarjev in ga seznanili z nameni in cilji svoje organizacije. Poudarili so, da je v njihovi stanovski organizaciji organiziranih nad 40 tisoč železničarjev vseh položajev, od navadnega ročnega delavca pa do pomočnika prometnega ministra. Izročili so prometnemu ministru II resolucij, v katerih izražajo svoje zahteve za zboljšanje stanu in za zboljšanje interesov službe. Kakor zastopnikom učiteljstva, tako tudi zastopnikom železničarjev sta oba ministra izjavila, da bosta posvetila predloženim zahtevam in željam vso pozornost.

Pomije, nato mleko. Beremo v našem časopisju, kako naša tržna oblast skrbi n. pr. za mleko, da je polnovredno, čisto

in sploh dobro. Odjemalci se čutimo nekako zadovoljni in smo nadzorstvu zelo hvaležni, da strogo postopa. Znano je, da se nobena tekočina tako ne navzame tujega okusa ali duha kot mleko. Na to dejstvo bi se usodili merodajnike opozoriti. Prijatelj našega lista nam poroča: »Pred dnevi sem šel na sprehod malo proti periferiji Maribora. Pred mano je šla mlekarica že proti domu. Nosišla je na glavi košaro in v njej posode za mleko. Nesrečno naključje pa je hotelo, da je naša ženica padla in vsebina posod se je razlila po spolzkih tleh. Pomilovali smo jo. Ko stopim bližje pa zapazim, da iz posod za mleko ni steklo mleko, temveč — prav mastne pomije. Na pripombo, da pomije ne spadajo v posode za mleko, je ženica kratko odgovorila: Odkar nosim mleko v mesto, nosim tudi pomije iz mesta. Saj posode itak operemo!« Nimam pravice se dalje v to zadevo vmešavati, pravico pa imam opozoriti merodajne, da včasih na proti domu se pomikajoče pogledajo in priščejo koše, košare, ročne in vprežne mlekarske vozičke, če niso v njih pomije.

Bolne žene dosežejo z uporabo naravne »Franz Josefove« grenčice neovirano lahko iztrebljenje črevesja, kar čisto učinkuje izredno dobrodejno na obolele organe. Ustvaritelji klasičnih učnih knjig za ženske bolezni pišejo, da so ugodno učinkovanje »Franz Josefove« vode ugotovili z lastnimi preiskovanji. »Franz Josefova« voda se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Ljudska univerza v Mariboru. V petek 25. januarja ob 20.15 nadaljuje in konča izredno zanimivo filozofično predavanje »Poti od materializma k idealizmu« g. univ. prof. dr. France Veber iz Ljubljane. Prvo predavanje je našlo najlepši odziv našega občinstva, ki je sledilo z napeto pozornostjo predavateljevemu globokemu in stiščenemu podajanju snovi. Na drugem predavanju bo označil svoje kritično gledanje na materializem in očrtal bistvo modernega, kritičnega idealizma. Predavanje je v največji meri poučno za slehernega, ki hoče globlje razumeti pojave našega časa. V ponedeljek 28. januarja predava o svetovni razstavi v Chicagu g. prof. dr. Breznik iz Ljubljane. **Prednaznanilo:** Dne 1. febr. 1935 bo velik literarni večer, ki ga priredijo naši odlični pisatelji g. Koblar, dr. A. Gradnik, Miško Kranjec, Pavel Golja, dr. M. Kraigher in Fran Albrecht.

Ljudska univerza v Studencih. Drevi bo predaval g. Ivan Robnik o odnosih človeka do življenja. V petek pa bosta nadaljevala pravni tečaj dr. Rosina in učitelj Vranc o testamentih in pododovanju.

Kino Union. Danes »Csibi«, Frančiška Gaal. Sobota senzacionalni film »Čeljuškinci«.

Proslava svetega Save se bo vršila tudi letos na dan njegove smrti, dne 27. januarja v unionski dvorani ob 20. uri (8. uri zvečer). Posebno svečana pa bo letos, ko je minilo 700 let, odkar je veliki prosvetitelj izdihnil svojo veliko in blago dušo. Na tem koncertnem večeru bodo sodelovali naši najboljši in priznani umetniki, katerih imena smo že včeraj omenili na tem mestu. Danes pa podamo tu še spored te elite prireditve: 1. a) St. Mokranjac: Tri junaka, b) Jak. Gotovac: Naišo Erbez. Poje operni baritonist Fran Neralič, pri klavirju je prof. Vasilij Mirk. 2. Serg. Rahmaninov Elegijski trio: I. Moderato, II. Andante, III. Allegro risoluto. Svira trio Brandlova, in sicer gosli Fanika Brandlova, čelo Vali Gara, klavir Magda Rusijeva. Sledi odmor. Po odmoru kot 3. točka: a) Vatr. Lisinski: Oče naš, b) V. Šonc: Zvonček (narodna), c) V. Mirk: Katrica, d) St. Mokranjac: Mirjana, e) J. Ravnik: Kam si šla, mladost ti moja? Poje komorni moški zbor s solisti B. Sancinom, A. Živkom, A. Faganelom in F. Neraličem pod vodstvom prof. V. Mirka. 4. a) A. Grečaninov: Oče naš (alt solo Lida Vedralova), b) V. Mirk: Domovini, c) Himna sv. Savi. Poje mešani zbor Glasbene Matice Maribor pod vodstvom M. Kozine. Ta izbrani spored zagotavlja cenjenemu občinstvu umetniški užitek tega večera, ki bo gotovo višek vseh letošnjih prireditev.

Narodno gledališče REPERTOAR.

Četrtek, 24. januarja ob 20. uri: »Izgnubljeni valček.« Red D.

Petek, 25. januarja ob 15. uri: »Idealni soprog.« Dijaška predstava.

Mestni odbor »Jadrauske straže« v Mariboru vabi vse svoje članstvo na predavanje, ki ga bo imel v soboto, dne 26. i. m. ob 20. uri v prostorih Ljudske univerze (Kino Apolo) dr. Miro Soudat. Predaval bo o temi »Slovani in morje«. Opozorjamo na to predavanje tudi srednješolsko mladino, ki bo plačala samo 1 Din vstopnine, obenem pa vse ljubitelje našega morja. Za člane mornarske sekcije je udeležba obvezna. S tem predavanjem je predavatelj žel v Ljubljani vsestransko priznanje.

Občni zbor podružnice Narodne strokovne zveze v Mariboru bo v nedeljo dne 27. januarja 1935 ob 10. uri dopoldne v mali dvorani Narodnega doma. Občnemu zboru prisostvovati bodo imeli pravico le člani, ki so plačali članarino do vstevši novembra 1934. Podčrtavamo, da izjem ne bo!

Občni zbor »Peruna« matice. Klub kolesarjev in motociklistov »Perun« v Mariboru bo imel v nedeljo 27. t. m. ob 9. uri dopoldne v restavraciji Narodnega doma 15. redni letni občni zbor, ki se ga naj udeleži članstvo v čim večjem številu.

V nedeljo 27. t. m. prva krmarska vožnja SPD. Zbirališče v soboto zvečer na Klopnem vrhu. Cilj Mislinje. Vodja z. Koren. Dober sneg.

Nezgode. V Slovenski Bistrici je padel s kolesa 22-letni čevljarški pomočnik France Pliberšek in si zlomil desno roko. V Radizelu je 45-letnega posestnika Štefana Vilharja ugriznila zelo nevarno v desno roko svinja. Pri sekanju drv se je na Tržaški cesti hudo vsekala v levo roko 49-letna postrežnica Pavla Jarčeva. V Čreti je padel na ledu 15-letni ključavničarski vajenec in si zlomil levo roko v zapetju. Desno nogo pri padcu si je zlomila 10-letna na Pobrežju stanujoča posestniška hčerka Emica Šlambergerjeva. Vsi ponesrečenci so morali iskati zdravniške pomoči v bolnišnici. Tja so pripeljali tudi 40-letnega delavca Rudolfa Lubca iz Čagone, ki sta ga predsinotnim napadla neka kmečka fanta in ga nevarno poškodovala na glavi.

Policijska kronika. Na policiji se je zgledil davi gostilničar Jurij Vernik s Tržaške ceste in prijavil, da so mu preteklo noč neznan storilec ukradli 2 namizna, 280 Din vredna prta. Pekovskemu pomočniku Viljemu Španerju pa je poskušal sinoči neznan tat sneti s kolesa elektrodinamično svetilko, pa se mu namera ni posrečila. Zglasila se je nadalje danes dopoldne na policiji reka mlajša ženska in potožila svoje razmere ter zaprosila policijo za pomoč. Že pred leti se je seznanila z nekim primorcem, s katerim sta precej časa skupno živela. Porodila je med tem tudi otroka. Pred kratkim pa se je vrnila iz Francije sestranjenega izvoljenca in z njo je prišel v hišo prepir in razdor. Pred dnevi jo je sestra kratkomalo z otrokom vred napadla od hiše in ji tudi noče izročiti njenega pohištva. Ker ji na policiji niso mogli pomagati, so ji svetovali naj javi zadevo sodišču. Aretirani pa so bili neki Henrik L. zaradi pretepa in lahke telesne poškodbe, Peter R., ker je osuniljen po žiga, nadalje berača Alojzij F. in Friderik U. ter Emilija Z. zaradi prepovedanega povratka. Med drugimi sta bila prijavljena policiji zaradi grdega obnašanja Avgust in Friderika K.

Vremensko poročilo mariborske meteorološke postaje. Davi ob 7. uri je kazal toplomer 2 stopinji C pod ničlo; minimalna temperatura je znašala 7,2 stopinji C pod ničlo; barometer je kazal pri 10,3 stopinjah 744, reduciran na ničlo pa 741; relativna vlaga 100; vreme je oblačno in tiho; vremenska napoved napoveduje poslabšanje vremena in padeč temperaturo.

V vsaki slovenski hiši „Večernik“!

Tezenske zadeve in javna dela

ODGOVOR NEZNANEMU DOPISNIKU.

V številu 14 »Večernika« z dne 17. tm. je bil pod naslovom »Tezenske zadeve in javna dela« priobčen članek, v katerem se je neznan dopisnik obregnil ob krizo občinske ceste, cestno razsvetljava, razširitev cest in končno zapisal zelo taktično: Bog nam daj srečo, vrag naj vzame krizo, in občinski odbor naj blagohotno upošteva gornje zadeve, pa bomo vsem iz srca hvaležni!

Da ne bo nepotrebnega razburjenja zlasti med občinskimi odborniki in našimi prijatelji, izjavljam podpisani, da nisem pisec omenjenega članka in nisem z njim v nobeni zvezi. Ob tem prosim cenjeno uredništvo »Večernika«, da moje izjavo objavijo. (Kar storimo z veseljem. Op. ur.)

Dopisniku omenjenega članka pa sporočam sledeče: Naš župan Matija Volk, kakor obč. odborniki so se doslej vedno potrudili, da so ugodili splošnim potrebam tezenskih prebivalcev — v kolikor so pač dovoljevala sredstva, ki so na raz-

polago po občinskem proračunu — ali z besedo dopisnika — kriza, katero naj vzame vrag, kakor želi dopisnik popolnoma pravilno, ker bi na ta način bili na najenostavnejši način rešeni vsi gospodarski problemi.

Glede razširitve ceste med železnico in »ono« gostilno pa odgovarjam dopisniku, da je prišel s tem predlogom kakor tudi z drugimi, mnogo prepozno. Naj mu osvežim spomin v toliko, da se imenuje »ona« gostilna Feličeva in nič drugače, kajti prav tako se je imenovala že takrat, ko je stala na vrtu še vabeča vrtna lopa. Ko bo dopisnik zopet reševal tezenske zadeve in javne želje v »Večerniku«, pa ga prosim v imenu občinskih odbornikov, da se podpiše s polnim imenom. Občinski odbor je zavzet za vsak dober novi predlog, ki je v splošno korist in dokler je kriza — izvedljiv in je vsakemu občanu, ki se čuti poklicanega reševati občinske zadeve in javne želje — iz srca hvaležen. Franjo Luknar.

Darovi za spomenik kralja Aleksandra v Mariboru

Odbor za počastitev spomina blagopokojnega Viteškega kralja Aleksandra I. Zedmitelja v Mariboru objavlja, da je prejel do danes sledeče prispevke: Kot odborniki so prispevali sledeči gg.: dr. Lipold Franjo, predsednik mestne občine Din 1.000; Pinter Ferdo, veletrgovec in predsednik združenja trgovcev Din 1000; Volk Matija, predsednik občine Pobrežje pri Mariboru, zbirka Din 2.355; Juvančič Olga, upraviteljica dekl. osn. šole II. zbirka Din 1.000; Detela Stanko, ravnatelj Mariborske tiskarne, zbirke prvi obrok Din 1000;

Od posameznikov so darovali po Din 1.000: Ašič Ivan, notar, Maribor; po Din 500: Kulturno društvo »Triglav« v Mariboru in Vaclav Vošinek, trgovec z usnjem v Mariboru; po Din 100: dr. Mühleisen Lothar, odvetnik, Maribor; Novak Albin, trgovec, Maribor; Božiček Franc, trgovec in gostilničar, Maribor; Hlade Ludvik, trgovina z lesom, Marenberg; dr. Rudolf Ivan, Konjice.

Kot prvi obrok so prispevale sledeče osnovne šole: šola v Slivnici pri Mariboru Din 87.50; prva deška osn. šola v Mariboru Din 100; drž. realna gimnazija 4. c razred v Mariboru Din 100; II. dekl. osnovna šola, Maribor Din 110. Po Din 50: SPD podružnica Boč; Hotel »Ozom«, Rogaska Slatina; Rečnik A., Maribor; Platzer A., Maribor; Vidmar Slavko, Maribor; Žmavc Josip, Ljutomer; po Din 30: Novak Franc, Maribor; po Din 25: Trpin Ivan, Maribor; po Din 20: dr. Mrgole M., Ptuj; dr. Stuhel Bela, Ptuj; Kramberger Franc, Sv. Lovrenc na Pohorju; Bregar

Ivan, Maribor; »Frohsinn«, delavsko pevsko društvo, Maribor; po Din 10: dr. Dereani M., Celje; Vaukan Franc, Prevalje; dr. Poznik Aleksander, Ptuj; Jutras Josipina, Maribor; Smeh Josip, Mestinjce; Konstanjšek Janko, Sv. Martin pri Vurbergu.

Potom »Banovinske hranilnice« v Mariboru, je odbor prejel Din 250 od Združenja špediterjev, Maribor, namesto venca na krsto Ničiforja Pivljakoviča in od narodno zavedne gasilne čete, Sv. Miklavž na Dravskem polju Din 212.

Dalje so prispevala še sledeča društva: Strelska družina Tezno pri Mariboru, zbirka 1.377 Din, gasilska četa Sv. Marjeta niže Ptuj Din 28 ter prosvetno društvo »Slomšek«, Studenice pri Poljčanah Din 15.

Od predsedništva okrožnega sodišča v Mariboru je odbor prejel obvestilo, da so sodniki, sodniški pripravniki, pisarniški uslužbenci okrožnega sodišča, državnega tožilstva, okrajnega sodišča in jetnišnice nabrali znesek Din 10.450, katerega so se zavezali odplačevati v mesečnih obrokih.

G. Klemenčič Anton, upravnik pošte, Maribor II., je med svojimi podrejenimi uradniki, uslužbenci in zvaniki nabral 5.500 Din, katerega bodo ti narodnozavedni uslužbenci istotako odplačevali v mesečnih obrokih.

Prav tako je odbor prejel obvestilo od šefa kurilnice v Mariboru, Koroški kolodvor, da je osebje te kurilnice z ekspozitrami nabralo za spomenik znesek Din 19.794.

Ferdo Karis:

Spomini iz narodnega in sokolskega življenja

Ostali smo še v kavarni dolgo v noč s svojimi gostitelji. Prenočišča smo imeli so šolah in v neki novo zgrajeni vojašnici, ki pa je bila precej oddaljena. Neki gospod z družino, s katerim sem sedel pri mizi, me je prijazno povabil na svoj dom in mi dal streho čez noč. Na mojo prošnjo so me zjutraj točno ob šestih zbudili in me pogostili z zajutrkom in drugimi dobrotami. Ko sem se natančneje ozrl naokrog, sem spoznal, da sem v knežji hiši, kar sem moral soditi po dragocenem pohištju in po vsem kar je bilo v sobi. Prav ko sem bil pripravljen za odhod, pa je ponovno stopila v mojo obo lepa sošica in mi za na pot izročila v svilen papir zavito butelko. Vprašal sem sobarico, kdo so dobri ljudje, ki so me vzeli tako ljubezljivo pod streho, in povedala mi je, da sem v palači barona R., sicer sem pa ime že pozabil. Poskušal sem ji stisniti za napitnico en goldinar, ki ga je pa odločno odklonila, rekoč, da ji je strogo prepovedano jemati napitnico, zlasti pa od ljubljanskih Sokolov. Ponudil sem vrli Hrvatci roko, pri odhodu pa sem ji razposajeno pritisnil

4 poljub, rekoč, to imaš od ljubljanskega Sokola. Navihana dek'le pa mi je poljub takoj vrnila in pristavila, da ne velja meni, marveč ljubljanskemu Sokolu. Kdo bi nam zameril? Bili smo fantje Sokoli od fare.

Bilo je l. 1880, ali leto pozneje, ko se je začelo misliti na gradnjo Narodnega doma. Stalni gostje naše mize v gostilni »Pri avstrijskem cesarju« smo začeli ugibati, na kakšen način bi se dala gmotno podpirati ta ideja. Vsa naša ugibanja so se izjalovila, dokler ni predlagal profesor Jaka Hafner, da pričnemo nabirati prispevke ter imenujemo to družbo »Nabiralnik za Narodni dom«. Štirje navzoči smo pa predlagali, naj se imenuje »Jakobova krajaarska družba« s predsednikom Hafnerjem ter tajnikom in blagajnikom. Sklenili smo, da je najmanjša podpora vsak dan 1 krajcar, t. j. 30 krajcarjev na mesec. Ker je to bilo že pozno v noč, je stala za nami plačilna natakariča lepa Metka in se oglasila, da tudi ona rada pristopi k družbi s prispevkom 5 gld. na mesec, ki jih je za tisti mesec postavila takoj na mizo. Ta družba se je dobro držala, samo da je bila pozneje, ko mene ni več bilo v Ljubljani, prevedena v »Krajaarsko družbo«.

V tem času, in sicer 6. januarja l. 1881., sem dobil ukaz od poštne direkcije, da se takoj podam v Castelmuschio, kjer je

Zgodovinska črtica o zakoniti zaščiti poljedelstvu koristnih ptic

Na poziv ministrstva za gozdove in rudike, da je takoj ukreniti vse potrebno v zaščito koristnih ptic, je kraljevska banska uprava dravske banovine naročila z razpisom z dne 15. decembra 1934 — III. No. 9083/2 sreskim načelstvom in mestnim poglavarstvom, naj postopajo v smislu še ocljavnega predmetnega zakona za bivšo Sajersko z dne 26. julija 1909, deželnega zakonika št. 58, naj v to svrhu izdajo potrebne ukrepe in o tem poročajo.

Navedeni deželni zakon temelji na sporazumu, ki ga je v varstvo poljedelstvu koristnih ptic dne 19. sušca 1902 v Parizu podpisalo dvanajst srednje-evropskih držav, in sicer: Avstro-Ogrska, Belgija, Francija, Grčija, Lichensteinska, Luxemburška, Monako, Nemčija, Portugalska, Španska, Švedska in Švica.

Že precejšno vrsto let — tako piše leta 1912. profesor dr. K. Hennike v svoji knjigi z naslovom »Priporočna knjiga o zaščiti ptic« — se vrši v šolah Združenih držav Severne Amerike »ptičji dan«. Prvi tak dan so tam praznovali 4. majnika 1892. leta. Ta naredba je bila kaj kmalu uzakonjena z določbo, da se mora vsaj enkrat na teden posvetiti 20 minut ptičjeslovju.

V državi Nevada je celo običajno, da učitelj v šoli dvakrat na leto čita in tolmači zakonite določbe o zaščiti ptic, svoje plače pa ne dobi dotlej, da je to svojo dolžnost izvršil.

Po tem vzorcu so uvedli v sosedni Madžarski »Dan drevja in ptic«, in sicer že leta 1906. z naredbo ministra za prosveto, grofa Aponija.

Najbrž je imel to dejstvo pred očmi sestavljalec osnutka za navedeni zakon z dne 26. julija 1909, dež. zak. št. 58. Člen 9-tega zakona se namreč glasi takole:

»Politično oblastvo prve stopinje mora skrbeti, da se razglasi ta zakon na primeren način vsako leto meseca septembra v občinah v okraju šol.«

Ker pa se ta zakon izza preobrata ni več razglašal, bi bilo vsekakor umestno poskrbeti za to, da se čimprej umestno določi dan za njegovo razglasitev in splošno objasnitev v vseh šolah brez izjeme in v vseh občinah.

Franc Pirnat, vet. nadsv. v p.

Krčevina

»Utopljenca« na krčevinskem odru. Premajhna je bila »dvorana« v krčevinski šoli, da bi mogli v njo vsi, ki so želeli videti na odru Nestrojčeva »Utopljenca«. Bila je to enajsta predstava v tekočem poslovnem letu. Morda smo šli vsi, ki smo se za nekaj uric odrekli užitku v zasneženih naravi, k tej predstavi z nemalo skopso, saj je »Utopljenca« predvajalo že narodno gledališče v Ljubljani. Da pride-

jo za Ljubljano najprej Krčevinci, se nam je zdelo vseeno precej riskantno. Ta naša domneva pa se je izkazala kot pogrešena. Odhajali smo od predstave presenečeni in ni nam bilo žal uric, ki smo jih prebili v prijetnem razpoloženju. Režiser in igralci so svojo nalogo rešili častno, čemur je dalo izraza prisotno številno občinstvo, ki ni štedilo s priznanjem. Režijo je vodil g. dr. A. Sentočnik, ki je sploh spiritus movens krčevinskega odra. Kot režiserju se mu mora priznati velika iznajdljivost v oblikovanju različnih domislekov. Ta lastnost je pač velevažna za režiserja nepoklicanih igralcev, ki se morajo pri izražanju svojih čustev opirati na zelo skromne zunanje pripomočke. — Po dovršeni izdelanosti svojih vlog so stali v ospredju in nam ustvarili odlično igro nosilci glavnih vlog: gg. dr. Sentočnik, Hvalec in Tovornik ter g. g. Goriškova. Dr. Sentočnik je odigral svojega »bonvivana« precizno in dosledno. Hvalec je podal svojega Bučo na način, ki je lasten samo njemu. Tovornik je velik talent za komika in je že samo s svojim pojavom na odru vzbujal salve smeha. Ne verjamem, da bi ga kdo prekašal v njegovem Smoli. Kmetsko dekle Katica g. g. Goriškove je bila zelo prikupna in srčkana ter od začetka do konca doživeta. Za temi ni mnogo zaostajal notar g. Vrenka. Čeprav epizodna vloga, nam je vendar pokazal g. Vrenko, da se da tudi iz takih vlog narediti mnogo. — Odlikovala se je tudi g. g. Perničeva s svojo vdovo Vodenico, ki nam je v tej vlogi razodela, da se razvija v igralko karakternih vlog.

Gg. Veber, Zorč in Mesesnel so Štefanove prijatelje podali dobro, zlasti se je med njimi odlikoval g. Mesesnel, od ostalih dveh pa bi si želel malo več temperamenta. — Prvi hlapec, ki ga je kreiral g. Kokol, je s svojim slovenjegoriškim dialektom zelo ugajal. — Gdč. Filipčičeva (služkinja), g. Beranič (strežnik) in gosp. Purgaj (sluga) so postavili na oder posrečene figure. Vrhim igralcem smo za prijetni popoldan hvaležni. »Utopljenca« sta se 13. jan. vprizorila v društvene namene krčevinskega in košaškega Rdeč. križa, čisti dohodek se je porabil za nakup čevljev in obleke ubogim šolarčkom; zato hvala igralcem in vsem posetnikom! J. S.

Lokavec pri G. Cmureku

Občni zbor CMD. V nedeljo, dne 20. januarja t. l. je imela v Lokavcu svoj redni občni zbor podružnica sv. Cirila in Metoda. Zbralo se je do 50 članov, kar je za naš obmejni Lokavec vsekakor lepo število. Poročila društvenih funkcionarjev za preteklo leto so bila seglasno odobrena. Pri volitvah je bil izvoljen za predsednika šolski upravitelj g. T. Ferlinc. Določil se je program dela za tekoče leto in se na novo ustavoil dramski in tamburaški odsek. Mi mejaši gledamo z zadoščenjem na delo podružnice Družbe sv. Cirila in Metoda v Lokavcu.

poštar Pavičič umrl in kjer bom moral ostati 4 do 6 mesecev, da izvežbam pripravnika za poštarja.

V O m i š l j u.

(»Castelmuschio«).

V tem kraju sem prebil 4 tužne mesece. Nisem imel ne dobrega stanovanja ne dobre hrane, pač pa sem imel okrog sebe pošten narodni živelj. Služba je bila tako malenkostna, da sem skoro ves dan prebil v družbi starih preizkušenih mornarjev, ki so se borili do 30 let z morskimi valovi po vsem svetu. Užival sem ob pripovedovanju o njihovem življenju.

Mesto poštarja je bilo takoj razpisano; najboljši prosilec je bil Emanuel Brechler, ki se mi je predstavil tako:

»Dobri dan, gospodin inšpektor, rekli su mi ljudi, da neka molim za poštu, ali ča bi vi rekli gospod inšpektor?«

Odgovoril sem mu, da nisem inšpektor, naj me kliče z mojim imenom.

»Dobro, gospod inšpektor!«

Že zopet...

»Vi ste Čeh?«

»Ale kako vi to znate, gospod inšp...«

»Bravo, bo že šlo. Kako ste prišli sem?«

»Bil sem finančni preglednik in sem se oženil s meštrico (učiteljico).«

Ko mi je še odgovoril, da zna nemški

v govoru in pisavi, sem mu narekoval prošnjo na poštno direkcijo v Trstu, ki jo je pravilno napisal. Zagotovil sem mu, da bo to mesto kot najsposobnejši prosilec gotovo dobil, pa tudi zato, ker je bil tudi naš direktor v Trstu gospod Hertaus Čeh. In prav tako se je zgodilo. Učiti Brechlerja, mi je bilo veliko veselje, ker je bil nadarjen in zelo marljiv, da je napravil izplit z odliko.

Po njegovi smrti je dobil službo njegov sin Dinko, ki je praktical 1892. leta pri meni v Divači. Dobra in vzorna je bila Brechlerjeva družina. Dinko je že upokojen in živi nekje v Dalmaciji, in še celo »majka meštrica« Marija še živi, baje v zelo visoki starosti. Drugi otroci so razkropile in nobenega ni več v Omišlju.

Spominjam se še na družino Lesica, kjer sem stanoval; na gluho nemega nadarjenega mladeniča, s katerim sva se dobro razumela; na občinskega tajnika, ki je uporabljal vedno nekaj latinskih izrazov, kakor: »Sursum corda! Resurrexid sicudixit«, i. dr., ki se jih je naučil od tamošnjih dijakov-klerikov. Dalje se še spominjam na nadučitelja Jelderliniča, na najkrasnejše dekle, črnooko in črnolaso sestro popa Jera, na družino Turatto, Kumbatovič, Baffo in Albanžev.

(Se bo nadaljevalo.)

Hans Sassmann:

Vsakdanje malenkosti

Moja žena nosi čevlje šte. 34 (ne pretiravam!) in jih potrebuje nov par. Obrnila se je do mene:

»Prosim, daj mi denarja, potrebujem nove čevlje.«

»Rad. Ali ti jih naj kupim? Številka 34, kaj ne?«

»Ne! Šest in trideset hočem. Kaj pa misliš! Si jih bom že sama preskrbela.«

»Kakor hočeš, ljubica. Dam ti potrebno vsoto.«

Po dveh tednih opazim, da nosi moja žena še vedno stare čevlje. Vprašam:

»Ali nisi kupila novih čevljev, dragica?«

»Seveda sem jih, kaj pa drugega.«

»No, in zakaj jih ne nosiš?«

Očitajoč pogled me zadene: »Ker so mi preveliki; imajo številko 35.«

»Saj imaš vendar številko 34, otrok moj.«

»Seveda, ali pa morda dvomiš, da imam tako majhno nogo?«

»Prav nič. Samo tega ne razumem, kako si prišla do številke 35.«

»Štiri in trideset ni bilo po vsem svetu, vzeti sem morala 35.«

»In sedaj jih ne nosiš,« sem vprašal trdovratno, da bi razvozljal voz. »Saj sem ti vendar rekla, da so preveliki,« je odvrnila ljubeznivo moja žena.

»No, da. Povej mi torej, zakaj si kupila čevlje številko trideset in pet, če jih ne moreš nositi?« sem jo vprašal.

Očitajoč pogled me je ošinil, čutil sem, da je potrpežljivost moje žene pri kraju in sem si vtaknil odgovor za klobuk:

»Ker sem jih vendar potrebovala. Kakšna vprašanja pa so to?«

Voziva se z ženo s cestno železnico v opero. Voz je prenapolnjen.

»Strašno!« je vzklila poleg mene.

»Zakaj je voz tako poln?«

»Ljudje se pač odpravljajo v gledališče, ljubica.«

»In to, če se jaz odpravim v opero.«

Srdit pogled me je zadel.

Pri operi izstopiva. Med tem je pričelo deževati.

»Tu vidiš, kako dežuje. In jaz sem brez dežnika. Zakaj mi nisi rekel, naj vzamem dežnik s seboj?«

»Saj je bilo vendar jasno vreme in nisem mogel vedeti, da bo deževalo.«

»Vedno imaš kakšen izgovor pri roki. In ogorčen pogled me zadene drugič. V garderobi se drenjajo ljudje. Stojim z ženskimi kožuhom in zimsko suknjo v roki z dvema snežkama, klobukom in torbico v levi roki ter čakam. Moja žena se ogleduje po prostoru.

»Kje je tu zrcalo?«

Šest zrcal je v garderobi. Pred enim stoji nekoliko mladih deklet. Tja ne mo-

re, ker stoji tam ducat gosk, ki se frizirajo — in temen pogled zadene mene. Molče pokažem na petorico prostih zrcal. Moja žena se frizira. Zasedeva svoj prostor. Oglasi se, kakor da so zavzdihale vse sfere in jezno me pogleda moja žena:

»Sedež ob stebri!«

»Tega je kriv zgraditelj te hiše, otrok moj. Mimo tega sedim jaz tu.«

Moja žena je sedela samo ob sebi umevno na prostoru brez stebra. Kmalu potem se je prikazala meter osemdeset centimetrov visoka dama in zasedla prostor pred mojo ženo. Uničujoče me je pogledala. Poleg mene šepetanje, kakor šepetanje gorskega potoka.

»No, torej, takšne sedeže preskrbuješ ti.«

Zašepetem ji z največjo toplino v odgovor:

»Saj vendar nisem mogel slutiti, da bo vendar prav ta dama zasedla prostor pred teboj, otrok. Prav tako bi se lahko zgodilo, da bi bilo kakšno gazelno vitko deklo, ali pa kakšen pritlikavec — res je samo primer.«

Dvoje velikih ženskih oči me pogleda in meni:

»Saj te poznam, moj dragi.«

Molčim. »Figaro« je pri kraju. Čakava na cestno železnico.

»X je bil skoraj napačno nastavljen. Tako sem se veselila »Figara.«

Uničujoč pogled zadene mene.

»In če bi bil napačno nastavljen, ali bi bil morda jaz kriv,« sem zatulil.

»Ne kriči vendar tako! Kakšno vedeš pa je to?«

»Odklanjam energično, da bi bil jaz odgovoren za vse, kar se dogaja v kolosumu.«

»Tako se ne vede noben mož,« zašepetam odločno in trdo poleg mene.

»Saj ti bom pa vendar še lahko dejala, da bi bil X skoraj napačno nastavljen?«

»Pa ne s takšnim tonom, pa ne s takšnimi pogledi.«

»Ni moja krivda, da sem slabe volje. To bi moral skrbeti mož.«

»Da bi bil električni voz prazen, da bi ne deževalo, da bi vzela dežnik s seboj, da bi podrli stebre pri operi, da bi si samo kakšna silfida kupovala sedež pred teboj in da bi X skoraj napačno nastavljen?«

»Pomiri se, ne bom se pritoževala o ničemer več!«

Njen molk je otrdel v debelo ledeno plast. Stojiva pred hišnimi vrati.

»In na vratarko je treba tudi čakati! To je bil spet prav lep večer!«

Poleg mene zveni tiho, jasno, kakor drobenje majhnih korakov na čevljevih z visokimi petami po debeli ledeni plasti. Glava se mi je sklonila globoko. Globoko pod težo moje odgovornosti.

Romantična ljubezen Aristida Brianda**SKRIVNOSTNA ZGODBA, KI JE PRIŠLA V JAVNOST ŠELE PO BRIANDOVIM SMRTI.**

Dolga desetletja ni nihče videl velikega francoskega državnika Aristida Brianda v intimnem razgovoru z ženskami. Izgledalo je, ko da bi se jih bal. Razen peščice ljudi pa sploh nihče ni vedel, da ima Briand sina, pa še tisti, ki so to vedeli, so skrbno hranili to skrivnost.

Ko je pokojni Aristide Briand dovršil vseučiliške študije, se je vrnil iz Pariza v svojo rodno Bretagno, kjer se je zaljubil v neko prekrasno mlado ženo, s katero je tudi pobegnil v prestolnico, kjer mu je rodila sina. Briand bi se bil z materjo svojega sina po njeni ločitvi tudi poročil, da njen mož ni vložil protinjemu tožbe in ga skupaj s pobeglo ženo spravil pred sodišče v Saint Lazaire. Sodišče je oba obsodilo, toda prizivno sodišče je sodbo razveljavilo.

Toda škandal, ki ga je povzročila ta afera, je mlado žensko docela odtujil od Brianda. Z otrokom je odšla v Bordeaux, kjer je odprla malo trgovino, od katere je preživljala sebe in sina. Briand se je ji skušal večkrat približati, zlasti bi pa bil rad videl svojega sina, toda vsa njegova zadevna prizadevanja so ostala brez vsakega uspeha. Ženska je ostala trmasta in nepristopna. Tako je Briand videl svojega sina šele tedaj, ko je prišel že na univerzo v Pariz. Ko je izvedel, da je sin v Parizu, ga je poiskal. Sin pa očeta ni odbil, kakor mati, saj je bil Briand takrat že znamenita osebnost. Oče je naravnost očaral svojega sina. Briand mu je ponudil tudi denarno pomoč, katere pa sin ni maral sprejeti. Matji mu je namreč to odločno prepovedala; naposled se je pa sin le vdal in jemal od očeta na skrivaj manjše darove, posebno v obliki plačevanja nekaterih računov.

Matji Briandovega sina je umrla nekaj časa pred svetovno vojno, a sin ji je moral še na smrtni postelji obljubiti, da ne bo od očeta ničesar vzel. Sin Marius se je tega tudi držal, dasi je bil z očetom v najboljših odnosih. Briand se je med tem vzpenjal vedno više, Marius je pa postajal mož. Posvetil se je uradniškemu poklicu in pokazal izredne sposobnosti. Ko je postal Briand za časa svetovne vojne ministrski predsednik, je ponudil svojemu sinu celo mesto načelnika kabineta. Marius je to ponudbo odklonil na eni strani iz takta, na drugi pa zaradi materine obljube. Vendar je kmalu postal šef nekega oddelka poljedelškega ministrstva. Tako je prišel tud-

službeno večkrat v stik s svojim očetom in dasi mu je bil zelo podoben, se vendar nikomur niti sanjalo ni, da sta oče in sin.

Po Briandovi smrti so pa bili spet ti ljudje tisti, ki so odrekli Mariusu sorodstvo z velikim pokojnikom. Toda na podlagi neovrgljivih dokumentov se mu je zlahka posrečilo dokazati, da je res Briandov sin. Tako je za to skrivnost izvedela počasi vsa Francija in gre danes po časnikih vsega sveta.

Hitlerjevi osebni dohodki.

»Strassburger Neueste Nachrichten« priobčujajo zanimiv članek o osebnih dohodkih nemškega kancelarja Hitlerja. Hitler dobiva iz državne blagajne ogromne zneske, ki daleč presegajo dohodke vseh dosedanjih kancelarjev. Čim je postal kancelar, je takoj preskrbel, da se je splošno razglasil, da kot kancelar ne prejema nobene plače, marveč da vse, kar mu gre, razdeli brezposelnim, vojnim invalidom in veteranom svoje stranke. Iz javno pravnih razlogov mora namreč Hitler kvitirati plačo 45.000 mark letno, pa ves ta znesek razdeli med reveže. V resnici pa ta plača ni nič v primeri z drugimi Hitlerjevimi dohodki. Glavni vir njegovih dohodkov je in bo še dolgo njegova knjiga »Mein Kampf«, ki jo mora imeti vsak Nemec.

Dohodki od avtorskih pravic tega dela znašajo več milijonov mark in zato je razumljivo, da lahko Hitler razdeli med reveže borih 45.000 mark kancelarske plače. Razen tega dobi Hitler za kancelarsko reprezentacijo 100.000 mark letno. Pa tudi to še ni vse. Odkar se je proglasil Hitler za vodjo države, mu gre tudi vsa plača državnega predsednika, ki znaša letno 100.000 mark in 300.000 mark za reprezentacijo. Nedavno je Hitler odredil, naj mu izplačajo vse dohodke, kar mu jih gre iz naslova predsednika od Hindenburgove smrti. Hitler dobiva samo iz naslova svojih uradnih funkcij 545.000 mark letno.

Dijaška stavka.

V Helsinkih na Finskem so pričeli stavkati na univerzi vsi dijaki. Zahtevali so, da se vrše predavanja le v finskem jeziku, česar pa jim vlada ni ugodila in so zato stopili vsi solidarno v stavko.

Smrt požrtvovalnega moža.

V Bernu je umrl v starosti 56 let Georges Webner, ženevski univerzitetni profesor in predsednik mednarodnega

odbora Rdečega križa ter predsednik Nansenove centrale za emigrante.

Strašen požar na morju.

V newyorško luko je prispel radiogram z angleške ladje »Wolvortha«, da je izbruhnil na odprtem morju požar in je zajel tudi vse rešilne čolne. Nesrečni ladji so takoj poslali na pomoč druge ladje, vendar pa so rešili le del potnikov.

Sokolstvo

Občni zbor Sokolskega društva Selnica ob Dravi.

V nedeljo 20. januarja se je vršil redni letni občni zbor Sokolskega društva Selnica ob Dravi. Sokolsko društvo Selnica je eno onih društev, ki se v kljub težkim okolnostim prav lepo in uspešno razvija. Društvo je sicer po svoji ustanovitvi sila mlado, vendar se že kažejo in vidijo sa-

dovi sokolske vzgoje in dela. Občni zbor je vzorno vodil delavni društveni starosta br. Žunko, ki je bil ponovno izvoljen za društvenega starosta. Iz poročil občornikov bi bilo posebno omeniti, da skrbi društvo poleg gojitve telovadbe za vsestransko prosvetno delo, ki je doseglo v narodno-obrambni predavanjih in izletih svoj višek. Društvo je med letom priredilo pešizlete na Kaplo, k Sv. Križu in k Sv. Duhu na Ostrem vrhu. Pod vodstvom br. Kikela je obiskalo 200 Selničanov Sv. Duh na Ostrem vrhu in tako dokazalo, kako pojmuje narodno-obrambno delo. Selniškemu učitelstvu, ki je pridobilo z novo učiteljico s. Leo Pečnikovo novo sokolsko delavko, gre pri uspehu sok. društva posebna zasluga. Župni delegat br. prof. Degen je dal društvu novih smernic za novo poslovno leto ter izrekel priznanje za uspešno narodno-obrambno delo.

Razno**CENENE POROČNE PRSTANE.**

kakor prstane s kamenčki in vsakovrsten zlat nakit si lahko daste iz stare pokvarjene zlatine moderno predeati. Popravila hitro in ceneno. Priporoča se cenjenemu občinstvu Avgust Jahn, zlatar in draguljar, Stolna ul. 2. 5400

V GRAJSKO KLET

je dospel vinski opolo, čez ulico liter Din 9.— Dnevno različji in čevabčiči. 295

Prodaj**STROJ ZA BARVE.**

rabljen, steklene table, voz, pleskarske priprave poceni na prodaj. Maribor. Vetrinjska ul. 11. 292

BRIVNICO

na zelo prometnem kraju takoj prodam. Meljska cesta 1. Tempes. 290

Stanovanje**MANSARDNO STANOVANJE**

3 sob s kuhinjo se odda v centru mesta manjši, mirni družini. Ponudbe na upravo lista pod šifro »Zmerna cena«. 289

ZA PISARNE.

zdravnika ali v slično svrhu se odda v centru mesta, I. nadstropje, trisobno stanovanje z lastno predsobo, brez kuhinje, popolnoma renovirano, velikost 85 m². Ponudbe na upravo lista pod šifro »Center mesta«. 288

Službo dobi**VAJENCA**

za brivsko obrt iščem. Salon Dobošč. Maribor. Magdalenska ul. 33. 297

SPREJMEMO AKVIZITERIA obiskovalca privatnih strank za Maribor. Prednost imajo oni, ki so takega in podobnega posla že vajeni, predvsem manufakturni. Ponudbe na upravo pod »Fiksum in vizija«. 285

Edni slovenski dnevnik na ozemlju bivše mariborske oblasti je „Večernik“.

Ze to priprosto dejstvo nalaga našemu mestu in vsemu slovenskemu Podravju očito nalogo poskrbeti za to, da bo mo el uspešno vršiti svoje nacionalno poslanstvo. To pa bo mogoče le tedaj, a o „Večernik“ izpopolni tudi svoje ogase, zlasti male ogase, ki so neverjetno poceni. Sedaj žal pogrešamo stotine S ovencev, trgovcev, obrtnikov, posestnikov zasebnikov itd., ki bi, ko kaj prodajajo, kupujejo ali iščejo, morali oglaševati v „Večernikovih“ malih ogasih. „Večernik“ dela za Vas, delajte Vi zanj!

Zahvala.

Za mnogoštevilne dokaze iskrenega sočutja, ki smo jih prejeli o prehrtni izgubi naše nenadomestljive, preobrne sopotge, matere, stare matere, tete in tate, gospe

Marije Ferlan

kakor vsem darovalcem vencev n cvetia ter vsem, ki so blagopokojnico v tako častnem števu spremljali na njeni zadnji poti, se tem potom najsrčneje zahvalujemo.

Maribor-Novi Sad, dne 23. januarja 1935.

Zaljubljeni družini Ferlan in Lazič.